

A tgi pon ins anc fidar?

Zewo controlla las organisaziuns d'agid e conceda certificats da qualidad

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Las ultimas emnas han gist trais organisaziuns d'agid procurà per lettras grassas en la pressa. A tgi dastgan ins insumma anc fidar?** Il «Agid svizzer per la muntogna» ha pers il 2001 e 2002 radund 16 milliuns francs a la bursa. La dretgira penala da Basilea ha sentenzià Guido Zäch da la Fundaziun da paraplegia a dus onns praschun. Ed il pli grond scandal: Tar l'organisaziun cunter minas ECM èn tant sco nagins daners da donaziuns vegnids duvrads per rumir minas.

Alarment è: Schizunt la Fundaziun da paraplegia che aveva in tschert renum, na vala betg pli sco seriusa. Tge po in donatur u ina donatura far per esser segir che quella organisaziun ch'el sustegna lavura a moda seriusa?

Zäch n'aveva nagin sigil

Ina buna funtauna d'infurmaziun porscha la Zewo. Sin sia pagina d'internet chattan ins 300 organisaziuns che han obtegni da la Zewo il sigil da qualidad. Fin il 1991 valiva la Fundaziun da paraplegia sco seriusa e figurava en las glistas da la Zewo. «Lura han ins retratg il sigil da qualidad a la fundaziun», di Karin Meierhofer, vicedirectura tar la Zewo. «La raschun per la retratga era la cumulaziun d'uffizis da Zäch.»

E co statti cun il «Agid svizzer per la muntogna»? Perda lez uss era il sigil? Ins stoppi differenziar bain tranter tuts quests cas che sajan vegnids tratgs per las medias enturn, admonesch Meierhofer. Tar l'agid per la muntogna stoppian ins resguardar la bilantscha dals ultims diesch onns e na sulet quella da dus onns. Sch'ins tiria bilantscha davart ils resultats dals ultims diesch onns, lura sa resultia probabel in quint positiv.

Agid da muntogna salva il sigil

Perquai na perdia il «Agid per muntogna» mumentan betg il sigil da la Zewo, di Meierhofer. La Zewo tschertgia den-

Sch'ins tira ina bilantscha davart ils resultats dals ultims diesch onns, lura na perda il «Agid per muntogna» probablmain betg il sigil da la Zewo.

KEYSTONE

tant il discurs cun ils responsabels dal «Agid da muntogna». Il problem tar quest'organisaziun sajan per part ils legats. Quai sajan donaziuns che vegnian dadas per in tschert intent. Per auters projects na dastgian ils legats betg vegnids duvrads. I na saja betg adina pussaivel dad immediat chattar il lieu adattà per impunder daners d'in legat. Tuttina na duessan las organisaziun atgnamain betg mantunar ils daners, mabain empruvar dad impunder els uschè svelto sco pussaivel.

Tge è la Zewo?

La Zewo è vegnida fundada il 1934 cun il num «Zentralstelle für Wohlfahrtsunternehmen». Il 2001 è la Zewo daventada

ina fundaziun cun il num «Stiftung Zewo». La confederaziun na paja nagin sustegniment a la Zewo. Persuenter han ils chantuns decidì da sustegnair la fundaziun. Da la Svizra tudestga ha dentant il chantun da Lucerna betg anc pajà la contribuziun, di Meierhofer. Ed il chantun Grischun haja fin uss era refusà da pagar. Quai cun l'argumentaziun: Il Grischun paja be, sch'els auters chantuns pagan era.

Co lavura ella?

Las finamiras da la Zewo èn da promover la trasparenza dad organisaziuns d'agid e da garantir lur sinceradad. Questa finamira vul la Zewo cuntanscher entras il sigil ch'ella dat ad organisaziuns seriusas. Els criteris per obtegnair il sigil

èn suandants: Las organisaziuns ston tegnair chasa cun ils daners da donaziun. Els daners ston vegnir dads per il dretg intent e cun l'effect giavischà. La sinceradad sto esser garantida tar la collecta, tar la communicaziun e tar la reclama. In certificat obtegna be tgi che demussa trasparenza en la contabilitad e tar las activitads.

Ina ulteriura finamira da la Zewo è d'infurmar. Quei succeda cun brochuras u entras la pagina d'internet. Meierhofer punctuescha che donaturs possian adina s'infurmar directamain tar la Zewo. Ins na duai betg sa nuspir da telefonar. La Zewo dettia era scleriment davart organisaziuns che n'èn betg certificadas.

Tips per tgi che vul dar daners

La Zewo ha concepì in feagl d'infurmaziuns per donaturs. Là stà scrit da tge ch'ins duai far stim. Ina resumaziun:

- Ins duai ponderar l'emprim per tge intent ch'ins less dar daners. Lura èsi da s'infurmar tgeninas organisaziuns che porschan agid per quel intent. Ins duai s'infurmar davart questas instituziuns ed ev. era contactar ellas: Organisaziuns d'agid fidadas dattan gugent ed avertamain scleriment.
- Igl e meglier da sustegnair be ina organisaziun cun ina gronda contribuziun che pliras organisaziuns cun pitschnas summas. I vegn recumandà da sustegnair la medema organisaziun a lunga vista, per facilitar la planisaziun da l'ovra. Lura pon ins sco donatur u donatura era s'occupar a moda pli profunda cun las fatschentas da l'organisaziun.
- Sch'ins vegn dumandà a l'isch-chasa, sin via u al telefon per ina donaziun, duain ins pretender ch'i vegnia tramess per posta documents (rapport annual, quint annual e cedel da pajament) che dattan scleriment davart l'organisaziun. Ins na duai betg laschar sa metter sut squitsch. Mintgin e mintgina decida sez e da libra voluntad cura, co ed a tgi ch'el u ella dat daners.
- La pagina d'internet (www.zewo.ch) cuntegna glistas cun organisaziuns d'agid che possedan il sigil da qualidad. Plinavant dastgan ins era dumandar directamain il servetsch d'infurmaziun da Zewo. La numra da telefon è 01 / 366 99 55. L'adressa dad e-mail: info@zewo.ch.